

» **- Okkara fyrsta samstarv var við Total og brúka teir nú tað føroyska farneti á teirra pallum og skipum í Norðsjónum. Og tað er bara byrjanin, tí vit arbeiða áhaldandi við at menna hendan partin av okkara virksemini, tí har eru jú fleiri pallar og skip í økinum**

Tele-samtakinum og er nærum ein fjórðing av úrslitinum. Og tað sum verður selt uttanlands er nærum 65 prosent av inn-tøkunum hjá SHEFA, vísir Jan Ziskasen á.

Víðkað útboð

Meðan SHEFA-2 upprunaliga hevur gjørt tað møguligt hjá Føroya Tele samtakinum at bjóða internet til boripallar, víðkaðist útboðið av tænaðum fyri tveimum árum síðan.

- Í 2017 byrjaði vit at kanna, hvussu vit kunna fáa data ígjøgnum eitt farnet út til oljupallar og skip, ið arbeiða nærhendis boripallum. Eftir at hava arbeitt við ætlanini í eina tíð fóru vit undir eitt samstarv við norska felagið Tampnet. Saman við teimum hava vit veitt fartelefoni til boripallar vestanfyri Hetland og tey skip, ið sigla í økinum.

Um sama mundi hevur føroyska felagið eisini gjørt innrás í marknaðinum fyri internet og fartelefoni í Norðsjónum, har fleiri boripallar eru.

- Har er talan um verkætlanir, ið vit eru einsamallir um. Okkara fyrsta samstarv var við Total og brúka teir nú tað

føroyska farneti á teirra pallum og skipum í Norðsjónum. Og tað er bara byrjanin, tí vit arbeiða áhaldandi við at menna hendan partin av okkara virksemini, tí har eru jú fleiri pallar og skip í økinum, sigur Jan Ziskasen.

Kappingin er hörð um at veita telefoni og internet til altjóða fyrítøkurnar innan oljuvinnuna, men Føroya Tele hevur ein risa fyrimun, ið ger, at tey megna at kappast og vinna á størri útlandskum feløgum.

- Tá man hevur ein kaðal, ið liggur tætt upp at einum palli, hevur tú betri møguleikar at knýta viðkomandi pall til eitt gott net. Og tá tú fyrst fær knýtt ein pall at netinum, hevur tú møguleika at senda signalið

viðari til aðrar pallar og skip í økinum. So tað at vit hava SHEFA-2 við bretsku oyggjarnar og CANTAT-3 í Norðsjónum gevur okkum ein stóran fyrimun í kappingini við aðrar fyrítøkur, sigur samtaksstjórin í Føroya Tele.

Sølan størri enn nýtslan

Við SHEFA-2 og CANTAT-3 hevur Føroya Tele samtakið seinnu árin fingið eitt nýtt fíggarligt bein at standa á og verður meginparturin av dataflutninginum gjøgnum kaðlarnar eisini seldur til onnur.

- Stórur partur av datanøgdini, ið verður flutt gjøgnum kaðlarnar er at rokna sum útflutningur. Tað vil siga, at vit selja

meira til onnur enn okkara egnu nýtslu, vísir Jan Ziskasen á.

Tann vaksandi datanýtslan hjá tí einstaka borgaranum í Føroyum leggur kortini eitt ávíst trýst á verandi kaðlar, men tað eru ráð fyri tí.

- CANTAT-3 er ein gamal kaðal og krevur tað eina risastóra iløgu, um hann skal dagførast ella leggjast av nýggjum, men við SHEFA-2 ber til at dagføra endastøðirnar í Hetlandi, á Orknoyggjunum, í Skotlandi og í Føroyum og er tað ikki líka kostnaðarmikið samanborið við CANTAT-3, vísir Jan Ziskasen á.

Eitt annað átak, ið lættir um trýstið á uttanlanda kaðlunum, er møguleikin at goyma størri filar, so sum filmar, í Føroyum.

- Tá føroyingar fyri nøkrum árum síðani fóru at hyggja eftir filmum, stroyma tónleik og annað á netinum, sóu vit at nýtslan av data vaks munandi og harvið eisini trýstið á SHEFA og CANTAT kaðlarnar. Tí tóku vit stig til eitt samstarv við ymiskar veitarar av filmum og øðrum tilfari á netinum, um at goyma teirra tilfari í Føroyum, greiðir Jan Ziskasen frá og leggur afturat.

- Tí hava vit í dag millum

annað ein sokallaðan Netflix Caching Servera í Føroyum, ið merkir, at tá tú hyggur eftir einum filmi á netinum, so fert tú ikki av landinum, men niðan í datasentrið hjá Føroya Tele í Hoyvík og tekur filmin harfrá. Tá ein nýggjur filmur kemur á marknaðinum, verður hann so-statt einans fluttur til Føroyar gjøgnum SHEFA tí einu ferðina og goymdur her á landi.

Umframt Netflix verður eisini tilfar frá millum annað Google, Facebook og Microsoft flutt til Føroyar einaferð og so sent til brúkaran frá datasentrinum til hævðusætið hjá Føroya Tele í Hoyvík. Fyri brúkaran merkir hetta, at tíðin tað tekur at fáa fatur á ymiskum tilfari er nógv skjótari enn tað annars hevði verið.

Vit arbeiða eisini áhaldandi við at fáa enn meira tilfar til Føroyar fyri at tryggja, at føroyski brúkarin fær skjótari atgongd til tilfar, og fyri okkum er tað ein fyrimunur, tí tað er ikki neyðugt at flyta sama tilfar fleiri ferðir gjøgnum SHEFA og CANTAT kaðlarnar, vísir Jan Ziskasen á.

» **- SHEFA-2 kaðalin bleiv lagdur í 2007 og tey næstu átta árin slitnaði hann 15 ferðir. Felags fyri allar tilburðirnar var, at tað hendi í nøkulunda sama øki, har kaðalin kemur upp á land á Orknoyggjunum**